

**ARVIOINTI RAKENTAVA VUOROVAIKUTUS
MIELENTERVEYDEN TUKENA -KOULUTUKSESTA**

MIELENTERVEYSMESSUT 22.11.2022

Sari Pitkänen, MDI

Arvioinnin toteuttamisesta

Arviointiaineisto

1. Alku-, väli- ja loppukysely

- Työryhmän laatimassa kyselyssä on mm. kansainvälisen EuroHIS-8-elämänlaatumittarin, Maailman terveysjärjestö WHO:n elämänlaatumittarin WHOQOL-BREFin ja RAND-36 terveyteen liittyvän elämänlaadun mittarin kysymyksiä.
- Seurantakysely toteutettiin vuonna 2017 kaksi kertaa alku- ja loppukyselynä, vuosina 2018, 2019 ja 2020 tehtyinä välikyselynä sekä vuonna 2022 noin kolme kuukautta koulutuksen päättymisen jälkeen toteutettuna loppukyselynä.

2. Alku- ja loppuhaastattelut

- Arviointia varten tehtiin yhteensä neljä ryhmähaastattelua Seinäjoella ja Helsingissä vuosina 2019 ja 2021.

Arvioitavat asiat

- Oma voimavara-arvio
- Hyvinvointi
- Sosioemotionaalinen kompetenssi
- Sosiokognitiiviset taidot (sosiaalistiedolliset taidot)
- Sosiaaliset taidot
- Kiintymyssuhteet ja osallisuus
- Minäkuva, itsetunto, odotukset ja uskomukset
- Muut kysymykset
- Kokemukset koulutuksesta ja sen hyödyllisyydestä

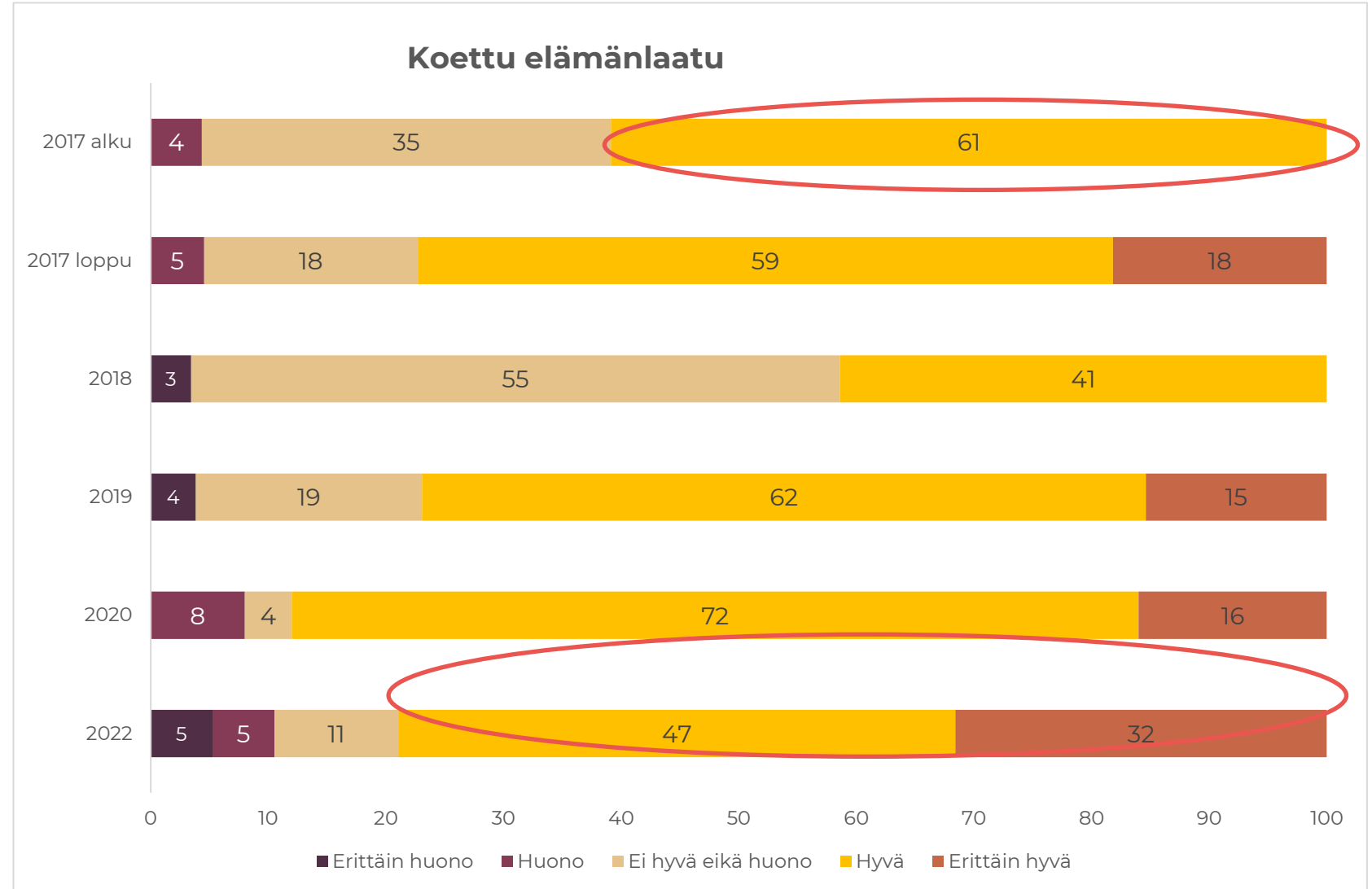
Hyvinvointi

Osallistujien elämänlaatu on muuttunut paremmaksi.

Osallistujia, jotka ovat kokeneet elämänlaatusa kohtalaiseksi, on vähemmän.

Osallistujien hyvinvointi on lisääntynyt

- Osallistujat ovat nauttineet elämästä aiempaa enemmän ja tunteneet entistä useammin, että elämä on merkityksellistä.
- Kokemus tarmon riittävydestä arkipäivän elämää varten on lisääntynyt
- Tyytyväisyys omaan ulkomuotoon on vahvistunut
- Osallistujilla on aiempaa vähemmän turvattomuutta työpaikan saamisesta tai työpaikan pysyvyydestä
- Huoli taloudellisesta tilanteesta tulevaisuudessa on vähentynyt.

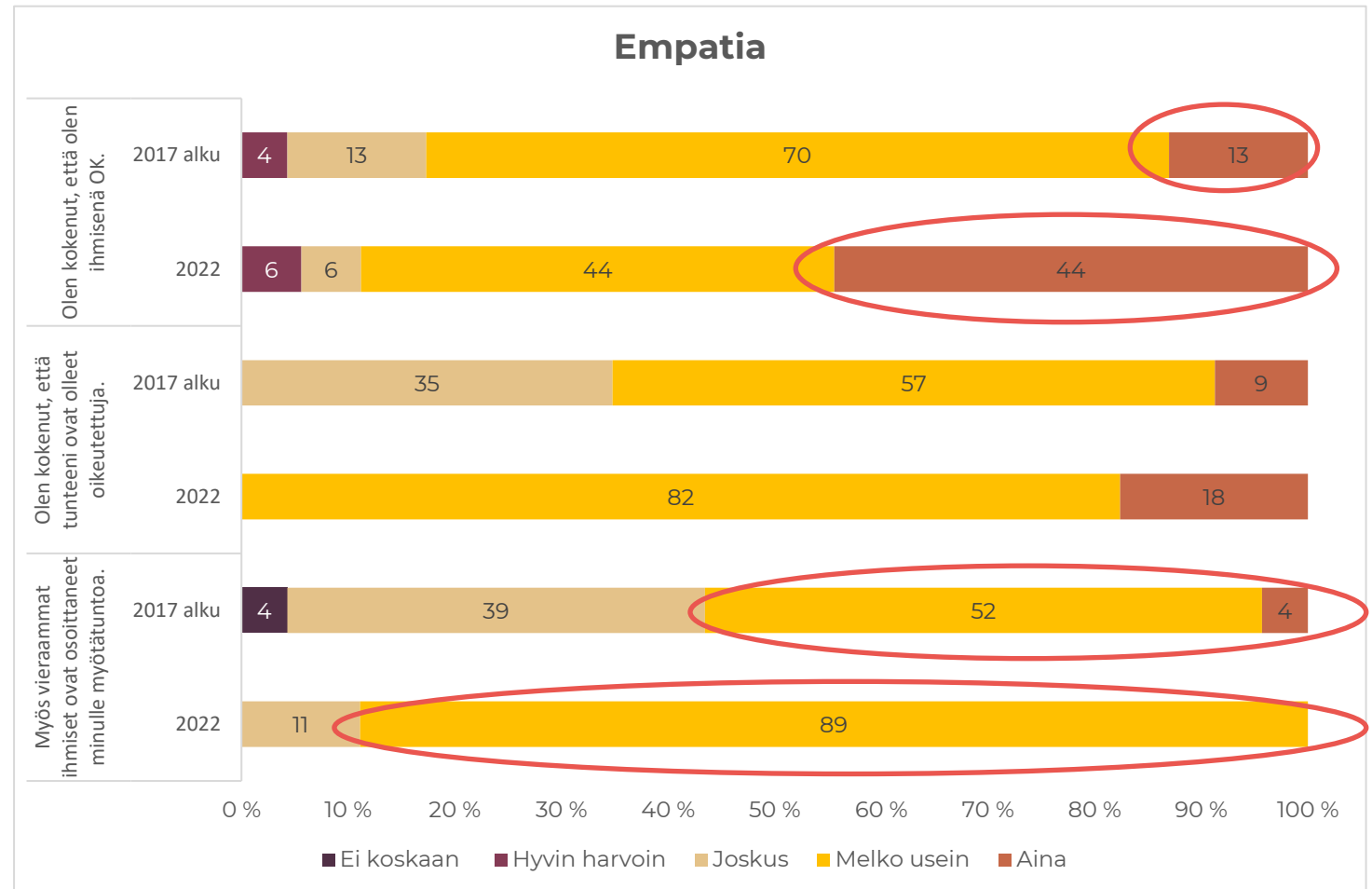
Sosioemotionaaliset taidot eli kykyä osallistua ja toimia joustavasti eri tilanteissa vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa

Empatiataidot ovat parantuneet

- Kokemus siitä, että on hyvä ihmisenä, on lisääntynyt.
- Kokemus siitä, että vieraammat ihmiset ovat osoittaneet myötätuntoa, on vahvistunut.
- Omat tunteet koetaan aiempaa useammin oikeutetuiksi.

Impulssien ja mielijohteiden hallinta on vahvistunut

- Loukkaantuminen toisten ihmisten kommenteista on vähentynyt.
- Tunnemyrskyssä ajattelematta toimiminen on harvinaisempaa
- Kokemus itsensä rauhoittamisen kannattavuudesta on lisääntynyt.
- Tunteet ovat harvemmin estäneet osallistumasta tilanteisiin, joissa on muita ihmisiä

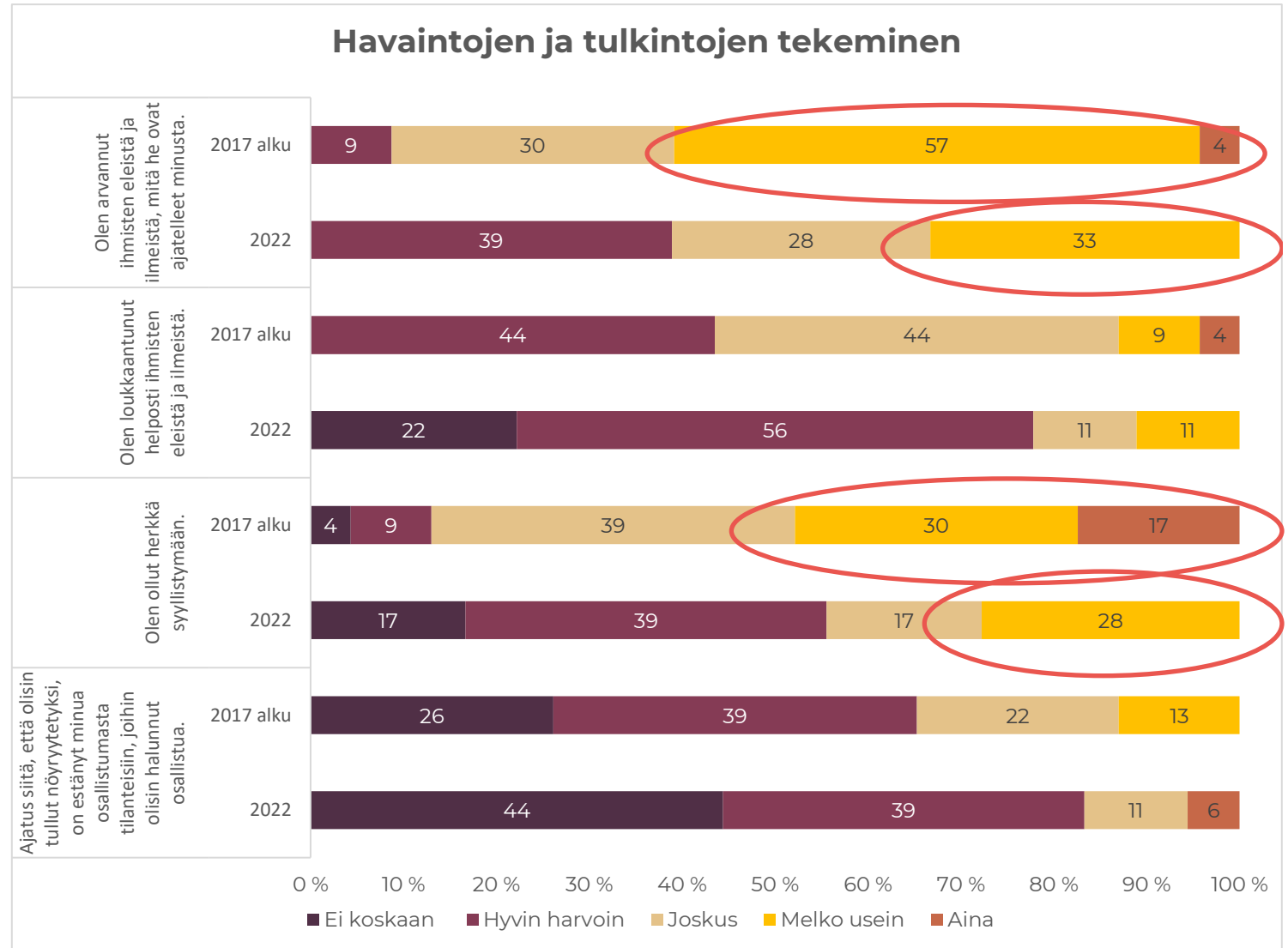
Sosiokognitiiviset taidot eli sosiaaliin tilanteisiin liittyvät tiedon käsittelytaidot

Sosiaalisessa tilanteessa tehdyissä havainnoissa ja tulkinnoissa on tapahtunut muutosta.

- Osallistujien osuus, jotka ovat arvanneet muiden ihmisten eleistä ja ilmeistä sen, mitä he ajattelevat henkilöstä itsestään, on vähentynyt.
- Toisten ilmeistä ja eleistä helposti loukkaantuvien osuus on vähentynyt.
- Herkästi syyllistyvien osuus on vähentynyt.
- Ajattelu siitä, että nöyryytetyksi tuleminen estäisi osallistumista haluttuihin tilanteisiin, on harvinaisempaa

Toisen asemaan asettuminen on kehittynyt

- Toisia aiheettomasti syyttäneiden osallistujien määrä on vähentynyt.
- Kun osallistujat ovat olleet loukkaantuneita, voimakas pettymys itseän tai muihin ihmisiin on vähentynyt.
- Tilanteissa, joissa ihmisillä on ristiriitaisia tavoitteita, pysytään aiempaa useammin tekemään kompromisseja.

Sosiaaliset taidot eli kyky käyttäytyä vuorovaikutustilanteissa muiden ihmisten kanssa myönteisellä ja vastavuoroisella tavalla

Kommunikaatio ja viestintä on tullut sujuvammaksi

- Osallistujat osaavat kertoa aiempaa useammin omia mielipiteitä, sekä ottaa mielellään vastaan toisten palautetta ja tehdä lisäkysymyksiä palautteeseen.
- Osallistujissa on vähemmän niitä, jotka ovat puhuneet toisen puheen päälle, olleet varovaisia kertomaan omia mielipiteitään sekä niitä, joille vapaamuotoinen ja rento jutustelu, itsensä ilmaiseminen ja ongelmista kertominen on vaikeaa.

Aloitteellisuus vuorovaikutustilanteissa on parantunut

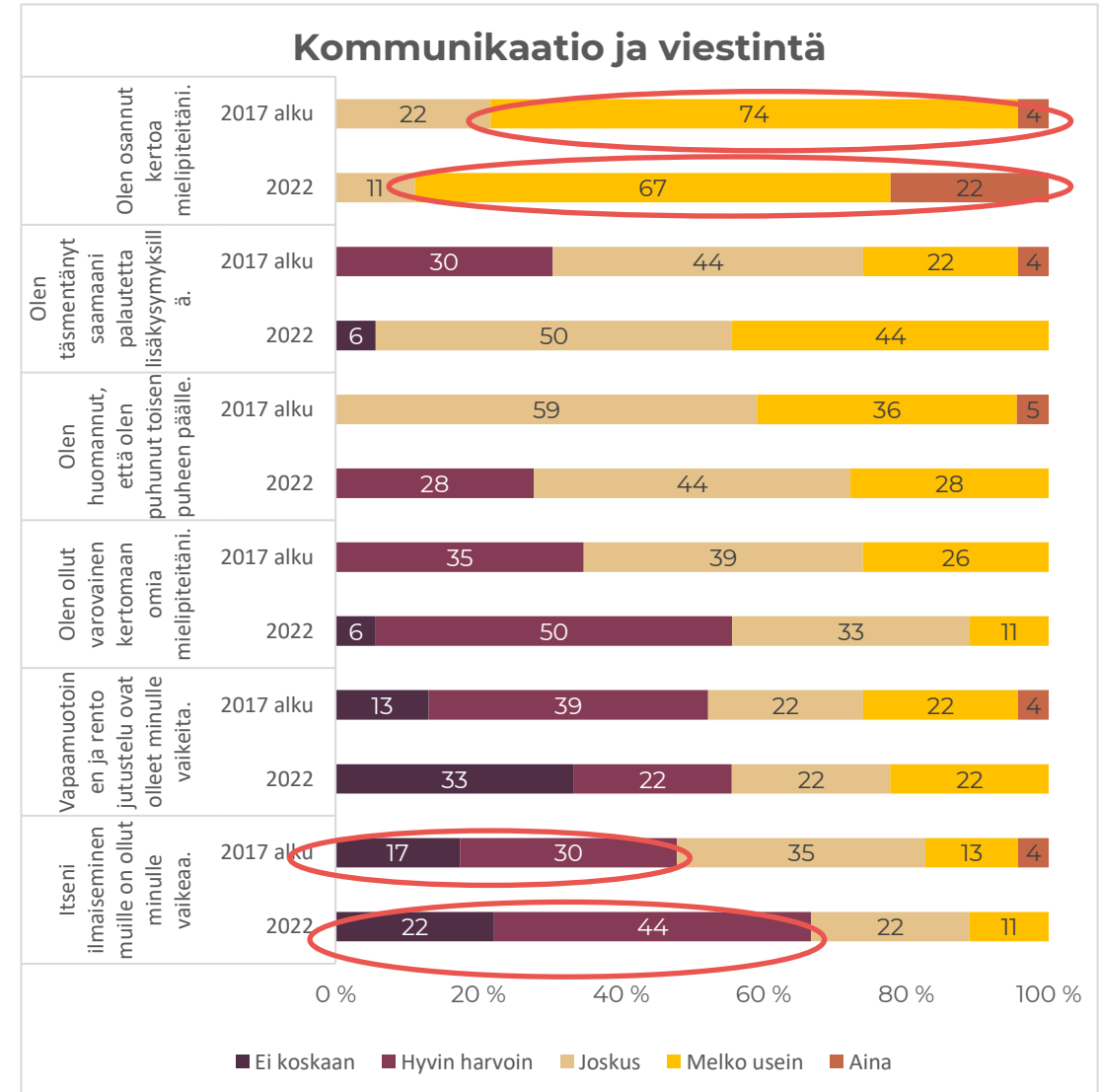
- Osallistujat ovat ottaneet aiempaa harvemmin puheeksi itselleni tärkeitä asioita ensimmäiseksi.
- Osallistujissa on aiempaa vähemmän niitä, jotka kokevat omien asioiden jakamisen muiden kanssa pelottavalta, häpeälliseltä tai ahdistavalta.

Kuunteleminen ja toisiin reagointi on kehittynyt

- Omien oikeuksien puolustaminen ja omien näkemysten ilmaiseminen toista ihmistä kunnioittavalla tavalla on vahvistunut.
- On opittu sanomaan tarvittaessa ei.
- On osattu puolustaa omia oikeuksia muita ihmisiä kunnioittavalla tavalla.

Suhtautuminen auttamiseen ja yhteistyö on muuttunut

- Kokemus siitä, että toimimisessa yhdessä muiden kanssa syntyy herkästi vahvoja ja haasteellisia jännitteitä, on vähentynyt.
- Osallistujia, jotka ovat miellyttämisen haluamisen vuoksi suostuneet tekemään itselleen epämiellyttäviä asioita, on vähentynyt.
- Osallistujia, jotka ovat kokeneet velvollisuudeksi tai pakolliseksi auttaa muita, on vähentynyt.

Kiintymyssuhteet ja osallisuus

Yhteisöllisyyden ja yhteisöön kuulumisen tunne on vahvistunut

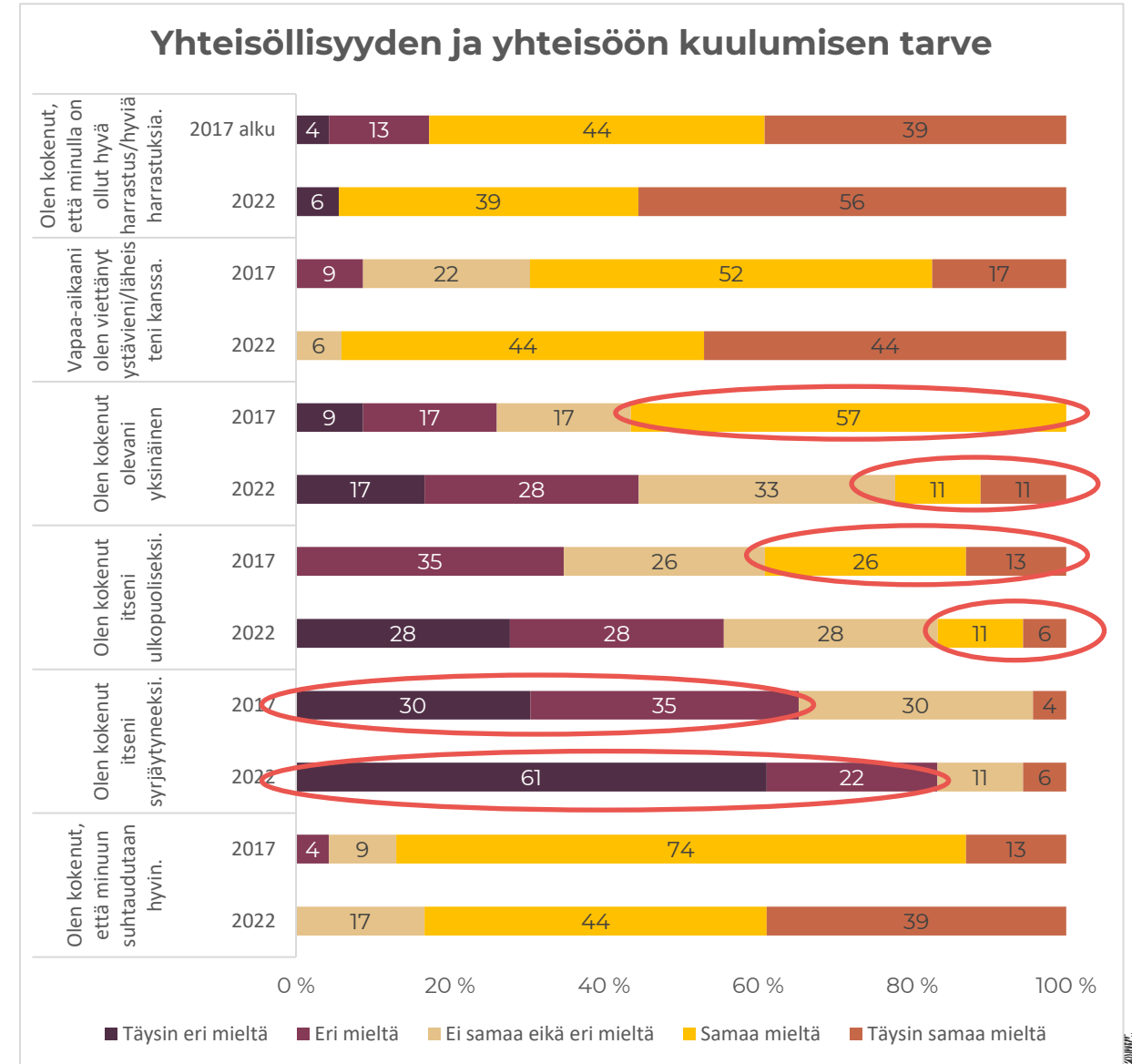
- Yksinäiseksi itsensä kokevien ja itsensä mihinkään ryhmään kuulumattomaksi kokevien osuus on vähentynyt.
- Osallistujia, jotka ovat kokeneet tulleeeksi torjutuksi muiden seurassa, kokeneet itsensä ulkopuoliseksi ja kokeneet itsensä syrjäytyneeksi, on vähemmän.
- Osallistujia, jotka kokevat, että heihin suhtaudutaan hyvin, on enemmän.
- Osallistujia, joilla on hyvä harrastus, on aiempaa enemmän kasvanut.
- Vapaa-ajan viettäminen yhdessä ystävien ja läheisten kanssa on lisääntynyt.

Tyytyväisyys perhe- ja ystävyysuhteisiin on lisääntynyt

- Osallistujissa on enemmän niitä, jotka ovat kokeneet, että heillä on toimivat suhteet läheisiin ja ympärillä heitä ymmärtäviä ihmisiä.
- Osallistujia, jotka ovat kyenneet osoittamaan rakkautta ja välittämistä sekä vastaanottamaan rakkautta ja läheisyyttä, on enemmän.

Osallisuuden kokemus on kasvanut

- Osallistujia, jotka toimivat mielellään yhdessä muiden kanssa, on aiempaa enemmän.
- Osallistujat ovat kokeneet vaikutusmahdollisuutensa ihmisten kanssa paremmiksi.
- Osallistujia, jotka toimivat mielellään yhdessä muiden kanssa, on enemmän.

Minäkuva, itsetunto, odotukset ja uskomukset

Osallistujien minäkuva on parantunut

- Osallistujia, jotka tietävät millaisia he ovat, mitä he haluavat ja mitä he tarvitsevat, on enemmän.
- Osallistujia, jotka kokivat olevansa riittävän hyviä ihmisenä, on enemmän.

Osallistujien itsetunto on vahvistunut

- Osallistujia, jotka ovat hyväksyneet itsensä sellaisena kuin ovat, on enemmän.
- Osallistujia, jotka kunnioittavat itseään, luottavat ja uskovat itsensä, on enemmän.
- Osallistujia, jotka tuntevat vahvuutensa, on enemmän.
- Omien vahvuuksien ja heikkouksien toimeen tulevia on enemmän.
- Osallistujia, jotka arvostelevat itseään jatkuvasti eivätkä kohtele itseään samoin kuin henkilöitä, joista pitävät, on vähemmän.

Odotukset ovat muuttuneet

- Osallistujia, jotka ovat suhtaudun uusiin ihmisiin aluksi varautuneesti, on vähemmän.
- Osallistujia, jotka ovat odottaneet tulewansa torjutuksi, on vähemmän.

Uskomukset ovat muuttuneet

- Osallistujissa on vähemmän niitä, jotka kokevat elämä olevan taistelua ja olevansa voimattomia olosuhteiden uhreja.
- Osallistujat kokevat harvemmin, että muut ovat aina parempia.
- Osallistujat kokevat harvemmin, että heidän on oltava kiltti ja käyttäytyttävä hyvin toisten loukkaavasta käytöksestä huolimatta.
- Kokemus siitä, ettei selviydytä vaikeista ja pelottavista tilanteista, on harvinaisempaa.

